

Stiftelsen Lovdata

Årsmelding 2011

OK

Lovdata er Norges sentrale leverandør av rettslig informasjon

Lovdata markerte i 2011 at det var 30 år siden virksomheten ble etablert. Gjennom Lovdata har Norge i alle disse 30 årene vært ledende i forvaltning og tilgjengeliggjøring av elektroniske rettskilder.

På Lovdatas nettsted www.lovdata.no ligger viktige og sentrale rettskilder gratis tilgjengelig. Informasjonen omfatter lover og forskrifter - som til sammen bestemmer borgernes rettigheter og plikter – samt nye avgjørelser fra Høyesterett, lagmannsrettene og Menneskerettsdomstolen i Strasbourg. Nettstedet har mellom to og fem millioner oppslag i måneden, og mange andre nettsteder benytter lenker til Lovdatas startside eller direkte til en lov eller forskrift hos Lovdata. For profesjonelle brukere tilbyr Lovdata et utvidet rettsinformasjonssystem med avanserte søke- og fremfinningsmuligheter - *Lovdata Online*. Lovdata har en sentral rolle i forvaltningen av regelverk, blant annet ved å bidra til utgivelsen av Norsk Lovtidend og ved en kontinuerlig konsolidering av lover og forskrifter, dvs. innarbeiding av endringer i hele det norske regelverket slik at den enkelte lov og forskrift til enhver tid er ajourført.

Lovdatas organisering og formål

Lovdata er en privat stiftelse opprettet av Justisdepartementet og Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Lovdata har som formål å opprette og drive rettslige informasjonssystemer. Lovdatas vedtekter pålegger stiftelsen å drive etter forretningsmessige prinsipper, og den driver uten subsidier fra det offentlige. I Lovdatas styre sitter representanter for Justisdepartementet, Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo, Stortinget, Den Norske Advokatforening og Den Norske Dommerforening. Lovdata har en solid forankring i såvel sentrale, offentlige institusjoner som i det private næringsliv.

Lovdata bidrar til rettsikkert gjennom å gjøre rettsinformasjon tilgjengelig for både profesjonelle brukere og folk flest. Lovdata er opptatt av å være nøytral og uavhengig i forhold til alle deler av rettslivet. Lovdata tilstreber å presentere et helhetlig bilde av rettstilstanden og at rettsinformasjon gjøres transparent.

Lovdatas samarbeidspartnere

Lovdata samarbeider med Domstoladministrasjonen og domstolene om elektronisk publisering av rettsavgjørelser, også avgjørelser som ikke blir publisert på annen måte. Lovdata bidrar også til publisering av konvensjonelle trykksaker som *Norges Lover*, *Overenskomster med fremmede stater*, *Cappelens Damms særtrykk* og *Retstidende*. Lovdata har utstrakt kontakt med de juridiske fakultetene, noe som blant annet konkret resulterer i at Lovdata finansierer vitenskapelige assistentstillinger, utgir tidsskrifter og sørger for tilgang til Lovdata for studenter og lærere.

System for profesjonelle brukere

Lovdata Online er et effektivt arbeidsverktøy for alle profesjonelle brukere i privat og offentlig sektor. Systemet omfatter lover, forskrifter, rettsavgjørelser, uttalelser og vedtak, forarbeider, juridisk litteratur mv. – i til sammen mer enn 150 databaser. Tilbudet inkluderer EUR-Lex – EUs rettslige informasjonssystem - samt alle direktiver og forordninger som er inkludert i EØS-avtalen i norsk oversettelse. Lovdata vedlikeholder et stort antall lenker mellom norske rettskilder og rettskildene for EØS og EU.

Innhold

Tilbakeblikk på 2011	3
Organisasjon og oppgaver	4
Styret	4
Regelforvaltning	4
Samarbeid med domstolene	5
Samarbeid med universitetene	6
Samarbeid med forlag	6
Produkter og tjenester	7
Tidsskrifter	7
Lovdatas nettsted	7
UDs traktatregister	8
Varsling fra Lovdata	8
System for profesjonelle brukere	8
Markedsføring og kontakt med brukere	9
Merknader til regnskapet for 2011	10
Utsiktene for 2012	10
Ansatte 2011	10
Regnskap	11
Regnskapsprinsipper	11

Tilbakeblikk på 2011

Kunngjøring av regelverk

Etter oppdrag fra Justisdepartementet utfører Lovdata den elektroniske kunngjøringen av lover og forskrifter og utgir også papirutgaven av Norsk Lovtidend. I Norge har den elektroniske kunngjøringen vært den offisielle kunngjøringen siden 1. januar 2001.

I 2011 ble det gitt 65 lover og 1 478 forskrifter og andre vedtak som ikrafttredelser og resolusjoner. En stor del av Lovdatas arbeid i forbindelse med kunngjøringen består i teknisk kvalitetssikring av tekstene, (jf. avsnittet nedenfor om regelforvaltning.). Kunngjøring av lover og forskrifter skjer normalt to ganger i uken i Norsk Lovtidend avd. I og en gang i uken i avd. II. I juni og desember er det stor pågang, og kunngjøring skjer da fortlopende. Tiden fra innsendelse til kunngjøring vil variere fra en til tre dager for Norsk Lovtidend avd. I og noe lengre tid for avd. II.

Lovdatas nettsted

Antall oppslag på gratissidene www.lovdata.no har passert 50 millioner på årsbasis. Omrent halvparten av oppslagene gjelder lovene.

Informasjonssystem for profesjonelle brukere

En viktig målsetning for Lovdata er å bedre tilgjengeligheten til rettskildene samt å gjøre brukerne oppmerksomme på endringer i regelverket og nye rettsavgjørelser. Lovdata arbeider kontinuerlig med å bygge ut databasene, forbedre funksjonaliteten og tilby nye tjenester i systemet.

I løpet av året ble følgende nye baser etablert:

- Forordninger/ direktiver - basen har manglet mange dokumenter fra de siste årene på grunn av etterslep i den offisielle oversettelsen til norsk. Idet etterslepet i oversettelser ser ut til å bli stadig lengre, har Lovdata lagt inn "hodene" til disse dokumentene med henvisning til engelsk versjon som innholder hele teksten.
- Kabeltvistnemnda – Nemda avgjør tvister om videresending av fjernsynssendinger og er oppnevnt av Kulturdepartementet, jf. forskrift 1.

desember 2001 til åndsverkloven § 4-5.

Kabeltvistnemnda avgjør også saker som nevnt i åndsverkloven § 36 andre ledd, jf. § 34 og § 45a fjerde ledd, samt tvist om vederlag for videresending av kringkastingssending etter åndsverkloven § 45b. Nemnda tilbyr også mekling mellom partene i saken. Partene er typisk rettighetshavere, kringkastere og kabelnetteiere.

- Medieklagenemnda – Nemda behandler klager over Medietilsynets vedtak i medhold av Kringkastingsloven § 2-14 og Medieeierskapsloven § 8. Saker om Medietilsynets enkeltvedtak i saker vedrørende tilsyn med konsesjonsvilkår for riksdekkende kringkasting og riksdekkende anlegg for kringkasting eller videresending av kringkasting behandles av departementet. Basen inneholder også noen tidligere vedtak fra Kulturdepartementet vedrørende klager på avgjørelser av Medietilsynet.
- Norges Fotballforbund, NFF har sitt eget regelverk bestående av en lov vedtatt av Forbundsstinget (NFFs lov) samt et underordnet regleverk bestående av bestemmelser vedtatt av Forbundsstyret. Dette regelverket er samlet i to baser NFFL (loven) og NFFF (underordnede regelverk).

I løpet av 2011 er det utviklet en rekke nye funksjoner i Lovdatas system for profesjonelle brukere som gir store effektiviseringsmuligheter for brukerne.

Lovdata har en aktiv dialog med abonnenter og brukere. Det legges stor vekt på tilgjengelighet og rask løsning av feil og problemer som brukerne melder om. I tillegg holdes det jevnlig kurs i bruk av systemene. I 2011 deltok i underkant av 1400 personer på Lovdatakurs og demonstrasjoner.

Nye systemer

Lovdata har gjennom hele 2011 arbeidet med utvikling av nye systemløsninger. Trinn 1 av prosjeketet skal være utviklet i løpet av 2012.

Organisasjon og oppgaver

Den allmennytige stiftelsen Lovdata er opprettet av Justisdepartementet og Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Lovdatas formål er å opprette, vedlikeholde og drive systemer for rettslig informasjon. Driften skal være selvfinansierende.

Lovdata samarbeider med Stortinget, forvaltningen, domstoler og universitetene for å gjøre rettskildene i Norge mest mulig tilgjengelige. Lovdata ser det som sin oppgave å tilby generelle og komplette

databaser over de ulike rettskildene. Lovdata leverer også tekst til forlag som tilbyr både tradisjonelle og elektroniske publikasjoner på spesielle rettsområder.

Lovdatas personalressurser er innrettet mot redaksjonelt arbeid og utvikling av nye produkter og tjenester. Lovdata bruker lite ressurser på administrasjon og har lagt vekt på å nå kundene gjennom rådgivning og brukerstøtte.

Styret

Fem sentrale institusjoner innen rettslivet i Norge har anledning til å oppnevne hvert sitt medlem til Lovdatas styre. Lederen utpekes av Justisdepartementet. Ved årets slutt var styrets sammensetning følgende:

PROFESSOR KNUT KAASEN (styrets leder)
oppnevnt av Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo

EKSPEDISJONSSJEF MARIANNE VOLLAN
oppnevnt av Justisdepartementet

ADVOKAT RANDI BIRGITTE BULL
oppnevnt av Den Norske Advokatforening

LAGDOMMER REGINE RAMM BJERKE
oppnevnt av Den Norske Dommerforening

DIREKTØR HANS BRATTESTÅ
oppnevnt av Stortinget

Regelforvaltning

I likhet med andre høyt utviklede land har Norge et omfattende og dynamisk regelverk som på mange måter kan ses som et formalisert speilbilde av samfunnet. Regelverket utvikler seg i takt med samfunnet. I Norge har vi god oversikt over dette regelverket. Dette skyldes blant annet Lovdatas innsats med teknisk kvalitetssikring og konsolidering av lover og forskrifter.

I forbindelse med utgivelsen av *Norsk Lovtidend* blir nye lover og forskrifter sendt inn til Lovdata, hvor de blir registrert og strukturkodet. Henvisninger, ikrafttredelser, opphevelser og forskriftshjemler blir kontrollert mot eksisterende regelverk. Det spesielle i Norge er at hele regelverket blir konsolidert, ikke bare lovene, men også de sentrale og lokale forskriftene. At et regelverk blir konsolidert, betyr at nye endringer forløpende blir innarbeidet i den gamle loven eller forskriften, slik at man kan finne frem til den gjeldende ordlyden uten å måtte drive detektivarbeid. Konsolidering betyr også at man fjerner opphevede tekster og tekster som ikke

lenger har noen betydning fordi de er innarbeidet i en annen tekst. Slike tidligere versjoner blir lagret i et historisk arkiv. Dette kontroll- og konsolideringsarbeidet bidrar til at formelle feil i regelverket blir avdekket på et tidlig tidspunkt.

I Norge har vi ca. 700 lover og ca. 11.500 forskrifter mv. I 2011 ble det gitt 61 lover og 1 478 forskrifter. De fleste av disse var såkalte endringslover og endringsforskrifter, og medførte at det måtte foretas mange tusen endringer i det eksisterende regelverket.

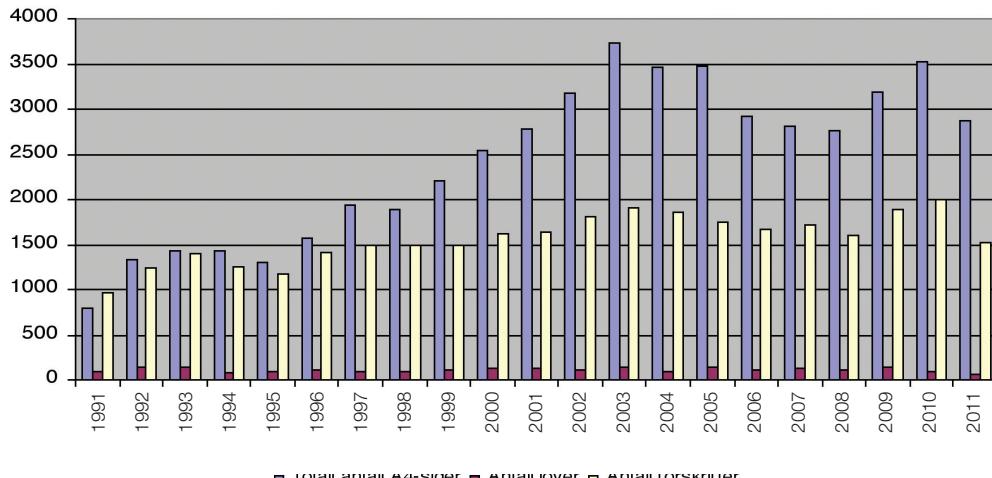
Utviklingen av regelproduksjonen i Norge de siste årene fremgår av følgende figur som angir antall lover og forskrifter som er kunngjort i Norsk Lovtidend:

Omfanget av Norsk Lovtidend viste et hopp på ca. 70% i 1992 og holdt seg på dette høye nivået frem til 1996. Til og med 2003 økte omfanget kraftig. Det er ikke først og fremst antall lover og

forskrifter som har økt, men antall sider i Norsk Lovtidend.

Økningen i omfanget av Norsk Lovtidend har ikke medført at den til en hver tid gjeldende mengden av lover og forskrifter har økt tilsvarende. Dette skyldes at nytt regelverk stort sett erstatter gammelt

regelverk. Økningen i volumet kan best forklares ved at regelverket nå endres oftere enn tidligere. I 2011 var det en nedgang i antall sider i Norsk Lovtidend på 18 % prosent fra året før. 2011 har det laveste antall lovendringer i hele perioden statistikken omfatter. Konsekvenser av hendelsene 22.juli kan være noe av forklaringen.

Samarbeid med domstolene

Gjennom avtale med Domstoladministrasjonen bidrar Lovdata til publiseringen av rettsavgjørelser fra Høyesterett, lagmannsrettene og tingrettene.

Avgjørelsene som mottas fra domstolene blir gjennomgått og strukturer. Henvisninger til lover og andre avgjørelser blir standardisert, slik at de kan utnyttes til kryssreferansesøk og andre hyptekstfunksjoner. Straffesaker og en del andre saker blir anonymisert. Lovdata har konsesjon fra Datatilsynet til å behandle personopplysninger i forbindelse med drift av det rettslige informasjonsystemet

Lovdata mottar alle avgjørelser fra Høyesterett. Fra lagmannsrettene mottas de fleste avgjørelser, men ikke alle. Fra tingrettene mottas et mindre utvalg av avgjørelser.

Avgjørelser fra Høyesterett og lagmannsrettene publiseres løpende etter hvert som de mottas fra lagmannsrettene med unntak av avgjørelser der domstolene har registrert utsatt forkynnelse

Mottatte avgjørelser

Domstol	Sivile saker				Straffesaker			
	2011*	2010	2009	2008	2011*	2010	2009	2008
Høyesterett	97	78	65	99	140	86	80	90
Høyesterrets ankeutvalg	1018	937	1042	973	1144	1104	1236	1057
Agder lagmannsrett	134	194	218	144	169	227	243	220
Borgarting lagmannsrett	716	765	768	794	473	476	413	456
Eidsivating lagmannsrett	136	131	115	119	109	119	107	138
Frostating lagmannsrett	166	202	163	159	135	136	147	142
Gulating lagmannsrett	291	250	256	278	245	253	257	257
Hålogaland lagmannsrett	195	170	141	136	165	178	182	172
Oslo tingrett	316	277	211	229	129	169	209	224
Andre tingretter	121	154	176	165	140	184	167	169

* Tallene for 2011 er ikke fullstendige fordi alle avgjørelsene ennå ikke er mottatt fra domstolene.

Samarbeid med universitetene

Lovdata har et nært samarbeid med de juridiske fakultene i Oslo, Bergen og Tromsø. Dette samarbeidet tar flere former. Blant annet er det inngått fastprisavtaler om bruk av systemet innen rammen av et gitt antall samtidige innganger. Fra begynnelsen av 2011 ble studenter ved disse fakultetene gitt gratis tilgang til Lovdatas abonnementssystem. Ordningen ble i løpet av året utvidet til å gjelde flere høyere læresteder. Ordningene bidrar til at studenter får erfaring med Lovdata i studietiden. Studentene kan registrere seg på www.lovdata.no/student.

Lovdata finansierer stillinger for vitenskapelige assistenter både ved Senter for rettsinformatikk og

Senter for europarett. Stillingene ved Senter for europarett er blant annet knyttet til redaksjonen for tidsskriftet EuroRett.

Lovdata bidrar også med midler til Senter for menneskerettigheter - noe som gjør det mulig for senteret å utarbeide oversatte sammendrag av utvalgte saker fra Menneskerettsdomstolen i Strasbourg.

Lovdata tilbyr deltidsstillinger til juridiske studenter. Studentene deltar i redaksjonsarbeidet i Lovdata.

.

Samarbeid med forlag

Lovdata bidrar til produksjonen av en rekke viktige trykksaker for regelverk og avgjørelser.

Lovdata utgir *Norsk Lovtidend* i både nett- og papirversjon etter oppdrag fra Justisdepartementet. Lovdata produserer trykkegrunnlaget til *Overenskomster med fremmede stater* etter oppdrag fra Utenriksdepartementet.

Lovdata samarbeider med Lovsamlingsfondet og Fagbokforlaget om produksjonen av *Norges Lover*.

For Nordisk Skibsrederforening produseres trykkesatsen til *Nordiske Domme i Sjøfartsanliggender*.

For Cappelen Damm Akademisk lages trykkesatsen til mer enn 150 særtrykk i året, i tillegg til en rekke spesialiserte lovsamlinger. Teksten til lovsamlinger leveres også til blant annet Gyldendal Akademisk forlag og Cappelen Akademisk Forlag.

Lovdata har et samarbeid med Universitetsforlaget vedrørende forlagets elektroniske kommentarutgaver. Samarbeidet gjør det mulig å følge lenker fra det ene systemet til det andre, for eksempel ved at man fra en lovparagraf i Lovdata kan hoppe til kommentaren hos Universitetsforlaget. Tilsvarende kan man følge en domshenvisning i kommentaren til selve dommen i Lovdata.

Lovdata leverer også satsen til *Norsk Retstidende* som utgis av Den Norske Advokatforening

Produkter og tjenester

Tidsskrifter

Norsk Lovtidend

Den offisielle kunngjøringen av lover og forskrifter i *Norsk Lovtidend* har foregått på nettet siden 2001. Kunngjøring foretas normalt et par ganger i uken. Kunngjøringen på nettet betyr at tiden som går fra en lov/forskrift blir vedtatt til den blir kunn gjort er betydelig kortet ned. Det er fremdeles mulig å abonnere på en papirversjon av Norsk *Lovtidend*, som utkommer gjennomsnittlig et par ganger i måneden.

EuroRett

EuroRett gir et bilde av hva som skjer innenfor EU-retten på en enkel og oversiktlig måte - slik at praktiserende jurister og andre interesserte raskt kan finne frem til de relevante kildene. EuroRett har abonnenter over hele Skandinavia og utkommer med 20 nummer i året.

EuroRett er den største norskspråklige publikasjonen av denne typen. Redaktørene ved Senter for europarett ved Universitetet i Oslo følger kontinuerlig et stort antall juridiske databaser, tidsskrifter og andre publikasjoner. Viktige avgjørelser fra EUs domstol og EFTA-domstolen refereres ca. en uke etter domsavgjelsen. Norske rettsavgjørelser

med tilknytning til EØS- og EU-retten referes så snart de er avgjort. I tillegg ges det informasjon om nye forarbeider, uttalelser, vedtak mv., og det ges en oversikt over relevant litteratur og tidsskrift-artikler. Professor dr.juris Finn Arnesen er ansvarlig hovedredaktør.

Lov&Data

Lov&Data er ledende innen Norden med hensyn til dekning av nyheter med rettsinformatisk interesse. Hovedvekten er lagt på nyheter fra de skandinaviske landene, men i utgangspunktet dekkes hele verden. *Lov&Data* bringer også referater av nye rettsavgjørelser, idet den hurtige teknologiske utviklingen gjør at mye ny juss på dette området nettopp blir skapt gjennom avgjørelser. Tidsskriftet *Lov&Data* utkommer med fire nummer i året.

Professor dr. juris Jon Bing (Universitetet i Oslo) er ansvarlig redaktør, dr.juris Henrik Udsen (Københavns universitet) og advokat Janne Glæsel (Gorissen Federspiel) er redaktører for Danmark og doktorand Daniel Westman (Stockholms universitet) for Sverige. Kari Gyllander (Lovdata) er medredaktør

Lovdatas nettsted

Lovdatas nettsted (www.lovdata.no) har mellom 2 og 5 millioner oppslag i måneden. Formålet med nettstedet er å gi alle tilgang til oppdaterte lover og forskrifter og til nye avgjørelser fra Høyesterett og lagmannsrettene. Flere tusen andre nettsteder har lenker til Lovdatas sider og sikrer seg dermed at de alltid kan vise til siste versjon av en lov eller forskrift. Informasjonen inngår på den måten også i en rekke produkter som utvikles av andre. Lovdatas nettsted er en viktig informasjonskilde for nettbrukere over hele landet.

Nettstedet inneholder blant annet:

- den elektroniske utgaven av Norsk Lovtidend
- alle lover og sentrale og lokale forskrifter i konsolidert form
- nye høyesteretts- og lagmannsrettsavgjørelser
- norske sammendrag av avgjørelser fra Menneskerettsdomstolen i Strasbourg.

Man kan navigere på sidene ved søk eller ved oppslag i kronologiske, alfabetiske, systematiske eller næringsrettede registre. Avgjørelsene, som er utstyrt med lenker til de sentrale lovparagrafene, blir liggende på Lovdatas gratissider i opptil 6 måneder. Oversatte sammendrag av avgjørelser fra den Europeiske Mennekerettsdomstolen blir liggende på sidene i ett år.

UDs traktatregister

UDs Traktatregister (www.lovdata.no/traktater) driftes av Lovdata. Basen, som er utviklet i samarbeid med Utenriksdepartementet, omfatter alle gjeldende traktater hvor Norge er part. Basen inneholder registeropplysninger om traktatene i tillegg

til fulltekst av traktater som er publisert i *Overenskomster med fremmede stater* fra og med 1992. Tekstene finnes både på norsk og originalspråket, som oftest engelsk.

Varsling fra Lovdata

Abonnenter på tjenesten *Varsling fra Lovdata* (www.lovdata.no/varsle) får varsle om endringer i lover og forskrifter pr. e-post. Brukerne kan velge regelverk innenfor et bestemt rettsområde - som for eksempel HMS - eller angi egne lover/forskrifter. I tillegg sendes melding om nye høyesteretts- og lagmannsrettsavgjørelser knyttet til lovene/forskriftene det abonneres på.

I tillegg opererer Lovdata en RSS (Really Simple Syndication) feed som automatisk oppdateres når det blir lagt ut nye

- nyheter
  - lover eller forskrifter
  - høyesteretts- eller lagmannsrettsavgjørelser
  - nye hefter av Norsk Lovtidend i pdf-format.
- En bruker som har installert en RSS-feed på sin PC vil da bli varslet hver gang disse sidene blir oppdatert med nye dokumenter.

System for profesjonelle brukere

Systemet *Lovdata Online* er beregnet på profesjonelle brukere i alle sektorer.

Lovdata Online er et effektivt arbeidsverktøy. Systemet inneholder avanserte og presise søkemuligheter som gjør at brukerne kan konsentrere seg om relevant informasjon. Gjennom utstrakt bruk av lenker knyttes informasjon om samme tema sammen på tvers av lovparagrafer, forskrifter, rettsavgjørelser og juridisk litteratur.

Lovdata Online har unike funksjoner som gjør det mulig for en bruker å skrive egne merknader til dokumenter. Brukeren kan selv velge om merknaden skal være personlig eller om den skal deles med en egendefinert gruppe, med andre i firmaet eller med alle andre som bruker Lovdata Online.

I systemet er det effektive og kraftige funksjoner for å lage, lese og dele personlige juridiske utdrag med utvalgte dokumenter. Utdragene kan bearbeides og eventuelt deles med andre personer i ulike prosesser.

Lovdata Online inneholder følgende rettskilder:

- Norske rettskilder: Lover, forskrifter, forarbeider, rettsavgjørelser, uttalelser, vedtak og juridiske artikler.
- EØS-avtalen med over 5000 oversatte direktiver og forordninger, dokumenter fra EFTAs overvåkningsorgan, EØS-komiteens beslutninger samt avgjørelser fra EFTA-domstolen.
- EUR-LEX: den engelske versjonen av EU-kommisjonens rettslige informasjonssystem.

Ved en systematisk utbygging av lenker mellom EØS/EU-kildene og norske lover og forskrifter, tilstreber Lovdata å øke tilgjengeligheten av dette kompliserte regelverket og synliggjøre sammenhengen med norske regler.

Lovdata Online ajourføres og utbygges kontinuerlig. Systemet inneholder totalt mer enn 150 databaser.

Bruken av *Lovdata Online* har økt kraftig siden år 2000. Advokater og forvaltningen står for den største delen av denne økningen, men også andre brukergrupper benytter systemet i stadig økende grad.

DVD

Den siste utgaven av Lovdatas abonnementssystem på DVD ble levert i 2011. Nesten alle kunder har nå tilgang til - og foretrekker nettløsningen.

Markedsføring og kontakt med brukere

Lovdatas markedsføring er i stor grad basert på direkte kontakt med eksisterende og potensielle kunder. Det legges vekt på å gi god og korrekt informasjon, nyttige råd og raskt hjelp til å løse eventuelle problemer. I den direkte kontakten med brukerne får Lovdata også verdifulle innspill om brukernes behov og til hvordan tjenestene kan forbedres og videreføres. Alle Lovdatas abonnerenter får gratis brukerstøtte over telefon.

For å markedsføre nyheter i Lovdata Online ble det i 2011 holdt flere demonstrasjoner – både i Lovdatas lokaler i Oslo og ute hos kundene.

Lovdata mottar mange henvendelser fra brukerne av vårt åpne nettsted, og gir raske svar også på disse henvendelsene. Vi er imidlertid påpasselige med ikke å innta en rolle som juridisk rådgiver.

Kursvirksomhet

Det holdes jevnlig kurs i bruk av Lovdata Online i Lovdatas kurslokale i Oslo. Også i 2011 er det i tillegg holdt kurs i flere andre byer. Det holdes egne kurs i EØS/EU-rettskildene i Lovdata Online.

Mer enn halvparten av kursene er bedriftsinterne og derfor tilpasset bedriftens eller etatens behov. Lovdata holder også egne kurs ved flere juridiske læresteder.

Et kurs i Lovdata Online gir nødvendige kunnskaper for å bruke systemet på en effektiv måte. Alle Lovdatakurs godkjennes som del av den obligatoriske etterutdanningen for advokater.

Merknader til regnskapet for 2011

Lovdata har sitt forretningskontor i Oslo. Stiftelsen er en allmennytlig institusjon og har som formål å opprette, vedlikeholde og drive systemer for rettslig informasjon. Stiftelsen kan påta seg oppdrag fra såvel det offentlige som fra private i forbindelse med dette. Stiftelsen kan også bidra til forskning og utvikling innenfor stiftelsens formål.

I årsregnskapet er forutsetningen for fortsatt drift lagt til grunn, da det etter styrets oppfatning ikke er forhold som skulle tilsi noe annet.

Arbeidsmiljøet i Lovdata er godt og preget av stor stabilitet. Det har ikke vært iverksatt spesielle arbeidsmiljøtiltak i løpet av året. Sykefraværet i 2011 var totalt 107 dager eller ca. 2,3 %. Det har ikke vært skader eller ulykker på personer eller materiell i 2011.

Stiftelsens drift har ingen påvirkning på det ytre miljø.

Stiftelsen består av 14 kvinnelige og 9 mannlige fast ansatte. Både styret og ledelsen er bevisst på de samfunnsmessige forventningene om å fremme likestilling i stiftelsen.

Stiftelsen driver kontinuerlig utvikling av egne produkter og støtter forskning ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo.

Lovdata har et sikringsfond på kr 15.000.000. Midlene skal bidra til å sikre videre drift i tilfelle endrede forutsetninger av teknologisk, konkurransemessig eller annen art i fremtiden.

Utsiktene for 2012

Markedet for Lovdatas produkter forventes å ha en positiv utvikling i 2012. Lovdatas mål er å fortsette utviklingen av både nye databaser og å tilby mer funksjonalitet som gir målbar nytte for Lovdatas

brukere. I 2012 vil Lovdata lansere trinn I i fornyelsen av systemer for profesjonelle brukere og av gratistjensten.

Ansatte

Administrasjon	Odd Storm-Paulsen (direktør) Tone Johannesen Elisabeth Vaakanainen	Redaksjon	Knut Davidsen (redaktør) Tone Merete Myhrvold Ragnhild Botten Weel Kari Gyllander Beate Kronen Dag Trygslund Hoelseth Mari Elton Randi Bjørhei Gudrun Wikheim Amble Kaja Kelder Sonja Bergstrøm Karianne Kaatorp (vikariat) Ida Kvernebo (vikariat) Ida Hjelseth (vikariat)
Spesialrådgiver	Trygve Harvold		
Markedsføring	Aud Manger (markedssjef) Lene Skoli Strand		
Drift og utvikling	Henning Ve (basesjef) Anne Lise Stray Kristian Torp Tor Henning Ueland Simon Skrede Henning Solberg		

Regnskap

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger. Det er avlagt i samsvar med lov og god regnskapsskikk i Norge for små foretak gjeldende pr. 31. desember 2011. Årsregnskapet er basert på følgende grunnleggende prinsipper:

Inntektsføring- og kostnadstidspunkt - sammenstilling: Inntekt resultatføres som hovedregel når den er opptjent. Inntektsføring skjer følgelig normalt på leveringstidspunktet ved salg av varer og tjenester. Driftsinntektene er fratrukket merverdiavgift og rabatter. Utgifter sammenstilles med og kostnadsføres samtidig med de inntekter utgiftene kan henføres til. Utgifter som ikke kan henføres direkte til inntekter, kostnadsføres når de påløper.

Varige driftsmidler: Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger. Ordinære avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid med utgangspunkt i historisk kostpris.

Fordringer: Fordringer er oppført til pålydende med fradrag for forventede tap.

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnad: Stiftelsen er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning iht. lov om obligatorisk tjenestepensjon. Stiftelsen har pensjonsordninger som oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon og gir de ansatte rett til avtalte fremtidige pensjonsytelser, kalt ytelsesplaner.

Skatt: Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 28% på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig understikk til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet og nettoført.

Klassifisering og vurdering av balanseposter: Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Obligasjonsfondet vurderes til virkelig verdi.

Driftsregnskap

DRIFTSINNTEKTER OG -KOSTNADER	Note	2011	2010
Driftsinntekter:			
Salgsinntekter		27.579.215	26.001.529
Diverse inntekter		12.798	13.543
Sum driftsinntekter		27.592.013	26.015.072
Driftskostnader:			
Personalkostnader	1	18.955.483	16.299.392
Datakostnader		1.188.537	898.288
Andre driftskostnader		7.090.027	7.543.681
Ordinære avskrivninger	4	401.193	261.114
Sum driftskostnader		27.635.240	25.002.474
Driftsresultat		-43.227	1.012.598
FINANSINNTEKTER OG -KOSTNADER			
Finansinntekter		903.538	788.757
Finansutgifter		25.969	22.600
Finansresultat		877.569	766.157
Ordinært resultat før skatt		834.342	1.778.755
Tilskudd til Universitetet i Oslo		378 000	378.000
Årsresultat før skatt		456.343	1.400.755
Skattekostnad på ordinært resultat	7	-352.710	707.365
ÅRSRESULTAT		809.053	693.390

Balanse

EIENDELER	Note	2011	2010
Anleggsmidler			
Utsatt skattefordel	7	685.896	331.591
Fast eiendom		3 621 822	3 621 822
Maskiner	4	752.293	110.993
Innventar/kunst	4	341.855	322 286
Sum anleggsmidler		5.401.866	4.386.692
Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer	5	146 347	477.928
Forskuddsbetalte kostnader		328.561	582.149
Obligasjoner		11 020 619	10.471.844
Bank		12.382.515	13.304.677
Sum omløpsmidler		23.878.042	24.836.598
Sum eiendeler		29.279.908	29.223.290
GJELD OG EGENKAPITAL			
Egenkapital	6		
Grunnkapital		600.000	600.000
Sikringsfond		15.000.000	15.000.000
Annен egenkapital		8 997.819	8.304.430
Årsresultat tilført annen egenkapital		809.053	693.390
Egenkapital 31.12		25.406.872	24.597.820
Kortsiktig gjeld			
Betalbar skatt	7	11.463	663.678
Leverandører		251.562	0
Annен kortsiktig gjeld		2.285.056	2.562.450
Skyldig offentlig avgift		1.324.955	1.399.343
Sum gjeld		3.873.036	4.625.471
Sum gjeld og egenkapital		29.279.908	29.223.290

Oslo 16.05.2012

Styret for stiftelsen Lovdata

Knut Kaasen

Hans Brattestå

Kjetil S. Gjøen

Randi B. Bull

Marianne Volland

Odd Storm-Paulsen

Noter til regnskapet

Note 1: Antall ansatte og ytelser til ledende personer mv.

Stiftelsen har hatt 23 fast ansatte og 12 deltidsansatte studenter i 2011. Personalkostnadene på 18.955.483 fordeler seg som følger:

• Lønn	14.661.059
• Pensjoner (justering forskuddsbetalt pensjon)	1.474.849
• Arbeidsgiveravgift	2.213.836
• Andre ytelser	605.739

Lønn og annen godtgjørelse til daglig leder:

• Lønn	932.937
• Andre ytelser	13.390
• Pensjoner	45 884
• Totalt	992.211

Stiftelsen har ingen særskilte forpliktelser overfor daglig leder eller leder av styret i forbindelse med opphør eller endring av ansettelse eller verv.

Stiftelsen har ingen særskilte avtaler om bonuser, overskuddsdeling eller opsjoner til fordel for daglig leder eller leder av styret.

Pensjonspremiefond

Stiftelsen har et pensjonspremiefond. Saldo på premiefond pr. 31.12.2011 fremkommer som følger:

Saldo pr. 31.12.2010	2.420.613
Innbetalinger og overføringer	9.203
Avkastning	109.708
Restultat forforsikringsrisiko, aktive	24.154
Saldo pr. 31.12.2011	2.563.678

Pensjonspremie i 2011 var kr 1 221 261. Lovdata fører ikke fremtidige, neddiskonterte pensjonspremier som passiva og heller ikke fremtidige, neddiskonterte pensjonsutbetalinger som aktiva.

Note 2: Andre driftskostnader

Stiftelsen flyttet inn i nye lokaler i 2005 og har leiekontrakt frem til 2015.
Leien for lokaler i 2011 var på kr 3.026.097

Note 3: Administrasjons- og salgskostnader

Samlet godtgjørelse til styret i 2011 var kr 188.180.
Samlet godtgjørelse til revisor i 2011 var kr 70.400 eksklusiv mva.
Andre tjenester kr. 0.

Note 4: Ordinære avskrivninger

	Maskiner	Inventar	Kunst	Maskinrom	Sum
Anskaffelseskost 01.01	14.908.740	2.770.533	209.100	907.993	18.796.366
Tilgang i år	988.279	73.780	0	0	1.062.059
Avgang i år	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12	15.897.019	2.844.313	209.100	907.993	19.858.425
Akkumulert avskrivning 1.1	14.808.280	2.657.349	0	897.460	18.363.089
Avskrevet i år	336.450	54.207	0	10.531	401.188
Avskrevet på solgte driftsmidler	0	0	0	0	0
Akkumulert avskrivning 31.12	15.144.730	2.711.556	0	907.991	18.764.277
Bokført verdi 31.12	752.289	132.757	209.100	2	1.094.148
Avskrivningssats	50%	25%	0%	25%	

Note 5: Kortsiktige fordringer

Utestående fordringer er nedskrevet med kr 60.000 for å dekke mulige tap. Avsetning til antatte tap på fordringer er uforandret fra 2010.

Note 6: Egenkapital

Stiftelsen har et sikringsfond på kr 15.000.000. Midlene skal bidra til å sikre videre drift i tilfelle endrede forutsetninger av teknologisk, konkurransemessig eller annen art i fremtiden.

	Grunnkapital	Sikringsfond	Annен egenkapital	Sum
Egenkapital pr. 31.12.2010	600.000	15.000.000	8.997.819	24.597.819
Årets resultat			809.053	809.053
Egenkapital pr. 31.12.2011	600.000	15.000.000	9.806.072	25.406.872

Note 7: Skatt

Betalbar skatt for 2011 fremkommer som følger:

	2011	2010
Resultat før skattekostnad	456.343	1.400.754
Ikke fradratsberettiget kostnad	382.443	1.752.278
Ikke skattepliktig inntekt	-2.104.163	-669.095
Endring midlertidig tidsforskjell	-154.869	191.162
Underskudd til fremføring	1.420.245	0
Grunnlag for betalbar skatt	0	2.292.775
Skatt 28%	0	641.977
Formueskatt 0,3%	11.463	11.863
Sum betalbar skatt	11.463	653.840

Årets skattekostnad:

Betalbar skatt	11.463	653.840
Formue avsatt tidligere år	-9.868	0
Endring utsatt skatt	-354.305	53.525
Skattekostnad	-352.271	707.365

Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skattefordel:

Driftsmidler	-969.383	-1.124.252
Fordringer	-60.000	-60.000
Underskudd til fremføring	-1.420.245	0
Grunnlag utsatt skatt	-2.449.628	-1.184.252
 Utsatt skattefordel i balansen	 685.896	 331.591

KPMG AS
P.O. Box 7000 Majorstuen
Sørkedalsveien 6
N-0306 Oslo

Telephone +47 04063
Fax +47 22 60 96 01
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til styret i Stiftelsen Lovdata

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Stiftelsen Lovdata som viser et overskudd på kr 809 053. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2011 og resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne dato, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav, og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for stiftelsens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettvisende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter, og gir et rettvisende bilde av den finansielle stillingen til Stiftelsen Lovdata per 31. desember 2011 og av resultater for regnskapsåret, som ble avsluttet per denne dato i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenkle revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om utdelinger og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtekten for øvrig.

Oslo, 14. juni 2012

KPMG AS

Ole Christian Føngaard
Statsautorisert revisor

Dette finner du i Lovdata Online:

Regelverk:

- Norges lover inkludert historiske versjoner av gjeldende lover
- Opphevede lover
- Sentrale forskrifter inkludert historiske versjoner av gjeldende forskrifter
- Opphevede forskrifter
- Stortingsvedtak
- Delegeringer
- Instrukser
- Lokale forskrifter
- Kunngjøringer i Norsk Lovtidend

Rundskriv:

- Departementene
- Politidirektoratet
- Riksadvokaten
- NAVs rundskrivssamling
- Skattedirektoratets meldinger

Traktater:

- Skatteavtaler mellom Norge og fremmede stater

Juridisk litteratur:

- Ca. 5800 juridiske artikler i fulltekst
- Lignings-ABC
- MVA-håndboken
- Skattementshåndboken
- Artikler fra EuroRett
- Lov&Data

Lovforarbeider:

- Norges offentlige utredninger fra og med 1994 – samt en del eldre utredninger
- Lovrelaterte proposisjoner fra og med 1985 – samt en del eldre proposisjoner
- Lovrelaterte Innstillinger fra og med sesjonen 1991-92
- Odelstingsmeldinger fra og med 1997
- Statsrådsforedrag fra og med 2008
- Odelstingsbeslutninger fra og med 1994
- Lagtingsbeslutninger fra og med 1995
- Lovvedtak fra og med 2009
- Representantforslag fra og med sesjonen 1991-92

Organisasjoner:

- Norges idrettsforbund:
Lov, Regelverk, Opphevede

dokumener og NIFs doms- og appellutvalg.

- Norges Fotballforbund:
Lov, Regelverk og NFFs
doms-, sanksjons- og ankeutvalg.

Rettsavgjørelser og andre avgjørelser:

- Høyesterett fra og med 1926 – samt ca. 4000 eldre avgjørelser
- Lagmannsrettene. Publiserte avgjørelser fra og med 1935 – upubliserte avgjørelser fra og med 1993.
- Tingrettene. Publiserte avgjørelser fra og med 1935 – utvalgte upubliserte avgjørelser fra og med 2002.
- Arbeidsrettens avgjørelser fra og med 1916
- Jordskifteoverrettene – utvalgte avgjørelser fra og med 1991.
- Jordskifterettene – utvalgte avgjørelser fra og med 1996.
- Nordiske Domme i Sjøfartsanliggende
- Trygderettens kjennelser

Uttalelser:

- Bankklagenemnda
- Elklagenemnda
- Finansdepartementet
- Flyklagenemnda
- Forsikringsklagenemnda
- Justisdepartementets lovavdeling
- Klagenemnda for offentlige anskaffelser
- Næringslivets konkurranseutvalg
- Pakkereiseklagenemnda
- Reklamasjonsnemnda for eiendomsmeglingstjenester
- Sivilombudsmannen
- Skattedirektoratet

Vedtak:

- Ankenemnda for Statens naturskadefond
- Ankenemnda for sykepenger
- Disiplinæravgjørelser for advokater
- Domeneklagenemnda
- Erstatningsnemnda for voldsofre
- Forbrukertvistutvalget
- Fylkesnemnda for sosiale saker
- Gjenopptakelseskommisjonen
- Helsepersonnellnemnda
- Kabeltvistnemda
- Klagenemnda for merverdiavgift
- Klagenemnda for miljøinformasjon

- Klagenemnda for oljeskatt
- Klagenemnda for behandling i utlandet
- Likestillings- og diskrimineringsnemnda
- Markedsrådet
- Medieklagenemnda
- Oslo Børs
- Pasientskadenemnda
- Patentstyret
- Personvernemnda
- Preimplantasjonsdiagnostikknemnda
- Politidirektoratet
- Skatteklagenemnda for storbedrifter
- Statens sivilrettsforvaltning (erstatning for strafffølgning)
- Tilsynsutvalget for dommere
- Tinglysningsavgjørelser
- Twisteløsningsnemnda etter arbeidsmiljøloven

EØS

- Traktater
- EØS-avtalen på norsk
- Direktiver og forordninger på norsk
- EØS-komiteens beslutninger
- Forordninger og direktiver
- Avtaler/ uttalelser
- Forarbeider
- EFTA-domstolen
- EFTAs overvåkningsorgan – ESA

EU (engelsk versjon av EurLex):

- Treaties
- External relations
- Secondary legislation
- Supplementary legislation
- Preparatory works
- Case law
- National measures
- Decisions by national courts
- Parliamentary questions
- Consolidated texts
- EFTA documents
- Official Journal C-series

EU (dansk versjon av EurLex):

- Avgjørelser

Internasjonale domstoler:

- Menneskerettsdomstolen – norske sammendrag

Internasjonale organisasjoner:

- United Nations Human Rights – individklager mot Norge
- United Nations General Comments

